

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 І.В. Гунько
« 24 » серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

для здобучів

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-наукової програми «Економіка»

Вінниця 2020 рік

Робоча програма для підготовки аспірантів за освітньо-науковою програмою: «Економіка», 10 с.

Розробник:

Джеджула О.М. д.пед.н., професор кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій

Викладач: Джеджула О.М. д.пед.н., професор кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій

Протокол від "25" серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри О.М. Джеджула

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету економіки та підприємництва

Протокол від "25" серпня 2020 року № 1

Голова комісії факультету О.В. Левчук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від "26" серпня 2020 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	05 – Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова	
Атестацій – 2	051 – Економіка	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		3	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи аспіранта – 4,5	«Економіка»	32 год.	6 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
	Третій (освітньо-науковий)	Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	110 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Методика викладання у вищій школі» спрямована на формування у майбутніх викладачів вищих закладів освіти цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, забезпечує розкриття концепції, основ теорії, методики і методології викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти, формування професійної педагогічної компетентності.

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у засвоєння майбутніми викладачами вищої школи основних способів організації навчальної діяльності, знань щодо закономірностей та особливостей змісту навчальних дисциплін, проектування освітніх технологій у вищих навчальних закладах.

Завдання навчальної дисципліни полягають в ознайомлення із сучасними дидактичними системами; висвітлення особливостей методів викладання у вищій школі; ознайомлення зі структурою і змістом навчального процесу у ЗВО; оволодіння новітніми педагогічними технологіями навчання; оволодіння системним аналізом різноманітних видів навчальних і позааудиторних занять; набуття початкових практичних умінь вибору ефективних методів навчання, виховання і розвитку студентів; набуття початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності; ознайомлення з кращим педагогічним досвідом викладачів ЗВО України, апробування найбільш ефективних прийомів і методів навчання, що застосовуються у системі викладання навчальних дисциплін у вищій школі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в науковій діяльності.

ЗК 6. Здатність до науково-організаційної діяльності і співпраці в межах фахової спільноти.

фахові компетентності:

СК 3. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та у реальному секторі економіки.

СК 8. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

програмні результати:

РН 4. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН 7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН 8. Розробляти навчальні дисципліни з економічних та фінансових дисциплін згідно стандарту освіти і нормативного змісту підготовки здобувачів освіти різних рівнів із доцільним застосуванням різноманітних методів і методик навчання та оцінювання у відповідності до очікуваних навчальних результатів.

РН 10. Демонструвати принципи академічної доброчесності та високої академічної культури.

3. Програма навчальної дисципліни**Атестація 1*****Основи педагогіки вищої школи***

Тема 1. Сучасна педагогіка та пріоритети цивілізації.

Тема 2 . Професійна компетентність і конкурентоспроможність випускника ЗВО.

Тема 3. Ціннісна характеристика освіти.

Тема 4. Ключові поняття: об'єкт, функції, завдання педагогіки.

Тема 5. Дидактика як теоретична основа педагогіки.

Тема 6. Освіта як процес, технологія, наука і мистецтво педагогічної діяльності.

Тема 7. Основні принципи навчання.

Тема 8. Сучасні підходи до формування змісту освіти.

Атестація 2***Технологій навчання у закладах вищої освіти***

Тема 9. Традиційні педагогічні технології.

Тема 10. Інноваційні технології реалізації навчального процесу.

Тема 11. Креативні психолого-педагогічні технології як нова освітня парадигма.

Тема 12. Проєктування технологій навчання у закладах вищої освіти.

Тема 13. Організація контролю якості сформованих компетенцій.

Тема 14. Інформаційні ресурси дидактики.

Тема 15. Інтерактивна електронна база навчально-методичного забезпечення Вінницького національного аграрного університету.

Тема 16. Організація науково-дослідницької роботи студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви атестацій і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	150	32	16	-		102	150	6	4	-	-	140
Атестація 1. Основи педагогіки вищої школи												
Тема 1. Сучасна педагогіка та пріоритети цивілізації.	7	2	1			4	9		1			8
Тема 2. Професійна компетентність і конкурентоспроможність випускника ЗВО.	7	2	1			4	9	1				8
Тема 3. Ціннісна характеристика освіти.	7	2	1			4	8					8
Тема 4. Ключові поняття: об'єкт, функції, завдання педагогіки.	9	2	1			6	7	1	1			5
Тема 5. Дидактика як теоретична основа педагогіки.	7	2	1			4	5					5
Тема 6. Освіта як процес, технологія, наука і мистецтво педагогічної діяльності.	7	2	1			4	8					8
Тема 7. Основні принципи навчання.	7	2	1			4	6	1				5
Тема 8. Сучасні підходи до формування змісту освіти.	7	2	1			4	8					8
Разом за атестацію 1	58	16	8			34	60	3	2			55
Атестація 2. Технологій навчання у закладах вищої освіти												
Тема 9. Традиційні педагогічні технології.	7	2	1			4	9		1			8
Тема 10. Інноваційні технології реалізації навчального процесу.	9	2	1			6	9	1				8
Тема 11. Креативні психолого-педагогічні технології як нова	9	2	1			6	8					8

освітня парадигма.												
Тема 12. Проєктування технологій навчання у закладах вищої освіти.	9	2	1			6	7	1	1			5
Тема 13. Організація контролю якості сформованих компетенцій.	7	2	1			4	5					5
Тема 14. Інформаційні ресурси дидактики.	7	2	1			4	8					8
Тема 15. Інтерактивна електронна база навчально-методичного забезпечення Вінницького національного аграрного університету.	7	2	1			4	6	1				5
Тема 16. Організація науково-дослідницької роботи студентів.	7	2	1			4	8					8
Разом за атестацію 2	62	16	8			38	60	3	2			55
Усього годин	120	32	16			72	120	6	4			110

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Сучасна педагогіка та пріоритети цивілізації. Професійна компетентність і конкурентоспроможність випускника ЗВО.	2	1
2	Ціннісна характеристика освіти навчання. Ключові поняття: об'єкт, функції, завдання педагогіки.	2	1
3	Дидактика як теоретична основа педагогіки. Освіта як процес, технологія, наука і мистецтво педагогічної діяльності.	2	
4	Основні принципи навчання. Сучасні підходи до формування змісту освіти.	2	
5	Традиційні педагогічні технології. Інноваційні технології реалізації навчального процесу.	2	1
6	Креативні психолого-педагогічні технології як нова освітня парадигма. Проєктування технологій навчання у закладах вищої освіти.	2	1
7	Організація контролю якості сформованих компетенцій. Інформаційні ресурси дидактики.	2	

8	Інтерактивна електронна база навчально-методичного забезпечення Вінницького національного аграрного університету. Організація науково-дослідницької роботи студентів.	2	
	Всього годин	16	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна форма)
1	Сучасна педагогіка та пріоритети цивілізації.	4/8
2	Професійна компетентність і конкурентоспроможність випускника ЗВО.	4/8
3	Ціннісна характеристика освіти.	4/8
4	Ключові поняття: об'єкт, функції, завдання педагогіки.	6/5
5	Дидактика як теоретична основа педагогіки.	4/5
6	Освіта як процес, технологія, наука і мистецтво педагогічної діяльності.	4/8
7	Основні принципи навчання.	4/5
8	Сучасні підходи до формування змісту освіти.	4/8
9	Традиційні педагогічні технології.	4/8
10	Інноваційні технології реалізації навчального процесу.	4/8
11	Креативні психолого-педагогічні технології як нова освітня парадигма.	6/8
12	Проектування технологій навчання у закладах вищої освіти.	6/5
13	Організація контролю якості сформованих компетенцій.	4/5
14	Інформаційні ресурси дидактики.	4/8
15	Інтерактивна електронна база навчально-методичного забезпечення Вінницького національного аграрного університету.	4/5
16	Організація науково-дослідницької роботи студентів.	4/8
	РАЗОМ	72/110

8. Орієнтовний перелік тем для рефератів

1. Психологічні та соціальні аспекти навчання фахівців у вищій школі.
2. Основні напрями розвитку технологій навчання

3. Особливості технологічного підходу до формування знань
4. Особливості компетентнісного підходу до навчання
5. Порівняльний аналіз сучасних моделей навчання
6. Неуспішність студентів та навчання обдарованої молоді
7. Індивідуалізація та диференціація в освіті
8. Генезис креативних психолого-педагогічних технологій
9. Вимоги до підготовки та використання засобів унаочнення при вивченні навчальних дисциплін
- 10 Вивчення використання та поширення передового педагогічного досвіду

9. Методи навчання

Бесіда;

Співбесіда;

Пояснення;

Ділова гра;

Рольової гри за методом «Шість мислячих капелюхів»

Мікрвикладання;

Метод проектів;

Метод проблемного навчання;

SWOT-аналіз як метод розвитку аналітичної діяльності;

Інноваційні методи з використанням мультимедійних презентацій (Google-презентації).

10. Методи контролю

Опитування;

Захист рефератів;

Перевірка конспектів;

Тестування;

Залік.

11. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Поточне тестування та самостійна робота												Залік, іспит	Сума
Атестація 1						Атестація 2							
T1	T2	T3	T4	СРС	КР	T5	T6	T7	T8	СРС	КР	30	100
5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10	5		

13. Методичне забезпечення

1. Джеджула О.М. Програма дисципліни Методика викладання у вищій школі» для підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня. Вінниця: ВНАУ. 2020. 11 с. Код депозитору 53173.

1. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2021. 208 с.
2. Джеджула, В. В. Ільчук. Методика підготовки та проведення лекцій в аграрному ВНЗ: методичний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2015. 96 с. Код репозиторію 16804.

14. Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Закон України № 2145-VIII «Про освіту» (Відомості Верховної Ради), 2017, № 38-39, ст. 380.
2. Закон України № 2984-III «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради), 2014, № 37-38, ст. 2004.
3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2021. 208 с.
4. Кайдалова Л. Г. та ін. К 12 Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
5. Каплінський В.В.. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

Допоміжна література

1. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: методичні вказівки. Вінниця:ВНАУ, 2020. 34 с.
2. Джеджула О.М. Особливості становлення професійної підготовки майбутніх фахівців в країнах європейського союзу. *Наукові записки:Серія Педагогіка і психологія*. 2019. №58. С.74-80.
3. Dzhedzhula O. Professional and personal self-development of students in the conditions of information technologies of modern society. *The scientific heritage*. 2020. VOL. 4, No 55 (55). P.15-18.
4. Майборода В.А.Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів : практичний посіб. /Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Методика викладання у вищій школі» (персональний кабінет викладача, картка дисципліни здобувача).
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. URL: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
3. Загальні відомості про вищу освіту в Україні. URL: www.mon.gov.ua/education/higher/higher
4. Методи навчання та їх класифікація: «Osvita.Ua». URL: <http://osvita.ua/school/theory/780/>.
5. Міжнародна стандартна класифікація освіти. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training->

2013RU.pdf.

6. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі URL: http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc.

7. Національна стандартна класифікація освіти URL: <http://naps.gov.ua/uploads/files/sod/NSKO.pdf>.

8. 9. (Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах URL: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukovadiyalnistu-vishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688>).

10. Нормативно–правові акти з реформування вищої освіти URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyschaosvita/normatyvna-baza/normatyvno-pravovi-akty-z-reformuvannyavyschoji-osvity/>.